

HOTĂRÂREA CURȚII
DIN 13 IULIE 1972*
Comisia Comunităților Europene
împotriva
Republicii Italiene
„Executarea Hotărârii 7/68”
Cauza 48/71

În Cauza 48/71,

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE, reprezentată de către consilierul său juridic, Armando Toledano-Laredo, în calitate de agent, cu sediul ales în Luxemburg, la biroul consilierului său juridic, Emile Reuter, 4, boulevard Royal,

reclamantă,

împotriva

REPUBLICII ITALIENE, reprezentată de către Adolfo Maresca, ambasador, în calitate de agent, asistat de Pietro Peronaci, adjunct al Avocatului General al Statului, cu domiciliul ales în Luxemburg, la sediul ambasadei Italiei,

pârâtă,

având ca obiect o acțiune în neîndeplinirea obligațiilor împotriva Republicii Italiene, care și-a încălcat obligațiile care îi reveneau în temeiul Tratatului de instituire a Comunității Economice Europene și, în special, al articolului 171, având în vedere nerespectarea Hotărârii pronunțate la 10 decembrie 1968 de către Curtea de Justiție în Cauza 7/68, Comisia CE împotriva Republicii Italiene, Rec. 1968, p. 617 și următoarele,

CURTEA,

constituită din R. Lecourt, președinte, J. Mertens de Wilmars și H. Kutscher, președinți de cameră, A. M. Donner (raportor), A. Trabucchi, R. Monaco și P. Pescatore, judecători,

avocat general: K. Roemer

grefier: A. Van Houtte

pronunță prezenta

HOTĂRÂRE
Motive

*Limba de procedură: italiana.

1. Întrucât, prin cererea din 23 iulie 1971, Comisia s-a adresat Curții, în temeiul articolului 169 din tratat, cu privire la o cerere al cărei scop este de a se stabili că Republica Italiană, prin nerespectarea Hotărârii din 10 decembrie 1968 în Cauza 7/68, și-a încălcat obligațiile care îi reveneau în temeiul articolului 171 din Tratatul CEE;

2. Întrucât, prin această hotărâre, Curtea stabilise că, prin continuarea perceperii, după 1 ianuarie 1962, la exportul de obiecte care prezintă un caracter artistic, istoric, arheologic sau etnografic către celelalte state membre ale Comunității, a taxei progresive prevăzute la articolul 37 din Legea nr. 1089 din 1 iunie 1939, Republica Italiană și-a încălcat obligațiile care îi reveneau în temeiul articolului 16 din Tratatul CEE;

3. Întrucât Republica Italiană, recunoscând obligația sa de a lua măsurile pe care le implică executarea acestei hotărâri, invocă dificultățile întâlnite cu privire la procedurile parlamentare care urmăresc eliminarea taxei și reformarea sistemului de protecție a patrimoniului artistic național;

întrucât aceste măsuri trebuie neapărat adoptate în forma și în conformitate cu procedurile prevăzute de dreptul său constituțional;

întrucât perceperea taxei respective nu poate înceta decât prin abrogarea sa în mod formal și întârzierile în punerea în aplicare a acestei abrogări sunt cauzate de circumstanțe independente de autoritățile competente, nu există temei pentru a constata o încălcare a obligațiilor care rezultă din articolul 171 din tratat;

4. Întrucât Comisia susține că abrogarea dispozițiilor naționale putea fi efectuată prin mijloace și în termene mai rapide;

5. Întrucât, fără a fi nevoie să se examineze validitatea acestor argumente, este suficient pentru Curte să observe că, prin Hotărârea din 10 decembrie 1968, a răspuns afirmativ la întrebarea privind litigiul dintre Guvernul italian și Comisie, și anume de a ști dacă taxa în litigiu trebuia sau nu să fie considerată o taxă cu efect echivalent cu cel al unui drept vamal la export în sensul articolului 16 din tratat;

întrucât, printr-o altă Hotărâre din 26 octombrie 1971, în Cauza 18/71, Eonomia împotriva Guvernului Republicii Italiene, Curtea a constatat în mod expres că interdicția enunțată la articolul 16 produce efecte imediate în dreptul intern al tuturor statelor membre;

6. Întrucât, fiind vorba despre o normă comunitară direct aplicabilă, argumentul conform căruia se poate pune capăt încălcării doar prin adoptarea unor măsuri adecvate din punct de vedere constituțional pentru abrogarea dispoziției care instituie taxa ar însemna că aplicarea normei comunitare este subordonată dreptului fiecărui stat membru și, mai precis, că această aplicare este imposibilă atâta timp cât este contrară unei dispoziții legale naționale;

7. Întrucât în prezenta cauză, efectul dreptului comunitar, astfel cum a fost declarat ca *res judicata* în ceea ce privește Republica Italiană, implică pentru autoritățile naționale competente interdicția legală deplină de a aplica o dispoziție națională recunoscută ca fiind incompatibilă cu tratatul și, după caz, o obligație pentru acestea de a lua toate măsurile necesare pentru a facilita aplicarea deplină a dreptului comunitar;

8. Întrucât realizarea obiectivelor Comunității impune ca normele dreptului comunitar, instituite prin tratat sau în temeiul procedurilor pe care acesta le-a prevăzut, să se aplice pe deplin în același timp și cu efecte identice pe întregul teritoriu al Comunității, fără ca statele membre să poată crea obstacole, oricare ar fi acestea;

9. Întrucât acordarea de către statele membre a unor drepturi și competențe care corespund dispozițiilor tratatului în favoarea Comunității, implică, în fapt, o limitare definitivă a drepturilor suverane ale acestora, împotriva căreia nu poate fi invocată nicio dispoziție de drept intern, indiferent de natura acesteia;

10. întrucât se impune așadar să se constate că, neconformându-se Hotărârii Curții din 10 decembrie 1968 în Cauza 7/68, Republica Italiană și-a încălcat obligațiile care îi reveneau în temeiul articolului 171 din tratat;

11. întrucât, prin comunicarea din 4 iulie 1972, pârâta a informat Curtea că perceperea taxei a încetat și că efectele sale au fost eliminate începând cu 1 ianuarie 1962, dată la care perceperea urma să înceteze.

Cu privire la cheltuielile de judecată

12. Întrucât rezultă din cele menționate anterior că acțiunea Comisiei era întemeiată;

întrucât încălcarea imputată nu a încetat decât după încheierea procedurilor scrise și orale;

întrucât, în aceste circumstanțe, pârâta trebuie obligată la plata cheltuielilor.

Pentru aceste motive,

având în vedere actele de procedură;

după ascultarea raportului judecătorului raportor;

după ascultarea susținerilor orale ale părților;

după ascultarea concluziilor avocatului general;

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene, în special articolul 171;

având în vedere Protocolul privind Statutul Curții de Justiție a Comunității Economice Europene;

având în vedere Regulamentul de procedură al Curții de Justiție a Comunităților Europene;

CURTEA,

hotărăște:

1) Ia notă de faptul că începând cu 1 ianuarie 1962, Republica Italiană a pus capăt încălcării obligațiilor care îi reveneau în temeiul articolului 171 din Tratatul CEE;

2) Obligă pârâtul la plata cheltuielilor de judecată.

Lecourt

Mertens de Wilmars

Kutscher

Donner

Trabucchi

Monaco

Pescatore

Pronunțată în ședință publică la Luxembourg, la 13 iulie 1972.

Grefier

Președinte

A. Van Houtte

R. Lecourt